

CATALUNYA ROMANA

1. L'arribada dels romans

- Els cartaginesos, al segle III a.C., van conquerir el sud-est peninsular i fundaren Cartago Nova. Les **guerres púniques** enfrontaren romans i cartaginesos pel domini del Mediterrani. Per frenar el poder cartaginès a la Península Ibèrica, els romans desembarcaren a Empúries, expulsaren els cartaginesos de la Península i en van començar la conquesta.
  - A **Catalunya** la resistència indígena a la conquesta va ser diferent entre els pobles de la costa, que no s'hi van oposar, i els de l'interior, que sí que ho feren.
  - La **conquesta romana** de la Península es va estendre entre el 218 a.C. i el 19 d.C., i es va fer en quatre fases:
    - En la primera, fins al 202 a.C., Roma dominà el **litoral mediterrani**.
    - En la segona, del 202 al 154 a.C., dominà la **zona oriental**. El 195 a.C. tot el territori català es trobava sota domini romà.
    - Entre el 154 i el 133 a.C. va conquerir la **Meseta**.
    - Finalment va sotmetre les bel·licoses tribus del **nord** peninsular.
-

2. Hispània, província romana

- Per administrar els territoris conquerits, els romans van dividir la Península Ibèrica en **províncies** governades per un governador.
  - Hispània s'integrà en el circuit econòmic romà:
    - La **producció artesana** va créixer i les mines s'explotaren amb noves tècniques d'extracció.
    - La **producció agrícola** augmentà considerablement amb la introducció de l'arada romana, l'ús d'adob i el guaret.
    - Molts dels seus productes s'exportaven a indrets llunyans de l'Imperi gràcies a l'extensa **xarxa de calçades**, construïda per facilitar el comerç.
-

3. Les ciutats. La romanització

- La dominació romana d'Hispània i de Catalunya va afavorir el **creixement de les ciutats**, que es van convertir en el centre polític i econòmic. La ciutat més important de Catalunya va ser **Tarraco**, que es va convertir en la capital de la Hispània Citerior, primer, i de la Tarraconensis, després.
  - La integració d'Hispània i Catalunya al món romà va suposar l'adopció de la llengua, el dret, les institucions, la religió i l'art propis d'aquesta civilització. Aquest procés d'assimilació cultural per part de la població indígena va ser llarg; se'l coneix amb el nom de **romanització**.
-

4. El llegat de Roma

- De la mateixa manera que Hispània entrà a formar part de l'economia i la societat romanes, també va adoptar el seu **model cultural i artístic**.

Així, els romans exportaven el seu model de ciutat i d'obres públiques per tot l'Imperi, inclosa la província d'Hispània.

- Com a exemple de la inclusió de Catalunya i de la resta de la Península en la cultura romana, al nostre país se'n conserven les mostres següents:

- **Edificis** (aqüeductes, teatres, muralles, ponts, calçades, temples, arcs, termes...).

- Altres **mostres artístiques** (mosaics i escultures).
